

Programma basistraining beschermjassen

Inleiding

‘Beschermjassen’ is een door Kitlyn Tjin A Djie ontwikkeld model dat ruimte schept voor diversiteit vanuit transcultureel systemisch denken en werken. Beschermjassen betekent bescherming bieden door mensen of groepen in te bedden in hun krachtbronnen. Veiligheid en warmte bieden, mensen omhullen in het oude vertrouwde, daarmee bestrijd je uitsluiting en creëer je verbinding.

De driedaagse basistraining Beschermjassen is gericht op het ontwikkelen van een grondige kennis van de basisprincipes van het werkmodel, het (verder) ontwikkelen van interculturele competenties en het leren van hoe je beschermjassen in de praktijk kan brengen op je werk.

Voor wie?

Voor professionals werkzaam in jeugdzorg, welzijn en onderwijs en hun organisaties, die in hun reguliere manier van werken beter willen kunnen aansluiten bij individuen en families met diverse achtergronden, en die hun interculturele competenties (verder) willen ontwikkelen.

Uitgangspunten

Het Beschermjassenmodel is een oplossingsgerichte benadering, die uitgaat van de eigen kracht van de cliënt en het zelfoplossend vermogen, en die bovenal inzicht in de geschiedenis van de cliënt en zijn of haar grootfamilie centraal stelt.

Theoretische kaders die gebruikt worden om over de kracht van families een denkwijze mee te geven komen voort uit de antropologie en de systeemgerichte benadering, waarin niet enkel de individuele cliënt centraal staat, maar ook de context waarbinnen hij of zij functioneert en de wederzijdse invloed die zij op elkaar hebben. Het Beschermjassenmodel richt zich daarbij op een meergeneratie-familiesysteem en hanteert een intersectionele benadering om verschillen tussen mensen te duiden.

Wat leer je?

De training geeft je inzicht in de kracht van families en je leert werken met verschillende instrumenten zoals de levenslijn en het genogram vanuit transcultureel systemisch denken en werken. Door middel van diverse werkvormen ontwikkel dan wel vergroot je je interculturele competenties.

Je krijgt inzicht in diversiteitsaspecten die betrekking hebben op de manier waarop families in verschillende culturele contexten georganiseerd zijn en in de impact van migratie-ervaringen. Je leert om in dialoog met de cliënt op zoek te gaan naar krachtbronnen, steunfiguren, rituelen of ankers die de client kunnen 'beschermjassen', d.w.z. helpen/inbedden tijdens een moeilijke fase-overgang of transitie die onzekerheid en angst met zich meebrengt. Door in de training stil te staan bij hoe je dat zelf al doet, leer je hoe je iemand kunt helpen zich te hernemen door aan te sluiten bij het oude vertrouwde, bij 'beschermjassen' uit het eigen familiesysteem, en de overgang naar de toekomst te maken. Dit doe je door samen met een mede-cursist je genogram en levenslijn te maken en elkaar daarbij contextuele vragen te stellen. Deze instrumenten en andere oefeningen maken je tevens bewust van je eigen culturele en familiale bagage en die van 'de ander'. We maken gebruik van casuïstiek uit de (eigen) praktijk zodat je Beschermjassen verder leert toe te passen.

Doelen

Deelnemers zijn na de training Beschermjassen in staat om

- de hulpvraag te zien in samenhang met de historie, cultuur en generaties in families.
- gebruik te maken van diversiteitsensitive instrumenten zoals de levenslijn en het genogram.
- gebruik te maken van gezagsdragers, steunfiguren en ontregelaars in familiesystemen.
- de invloed te erkennen van de eigen vanzelfsprekendheden en blinde vlekken op de samenwerkingsrelatie.
- de impact van migratie te onderkennen.
- Beschermjassen in te zetten in de uitoefening van hun vak.

Programma

Dag 1 van 10.00u – 17.30u

Vorbereiding

Lees Hoofdstuk 1, 2, 3 en 4 uit:

'Beschermjassen, transculturele hulp aan families', K. Tjin A Djie en I. Zwaan, Assen, van Gorcum, herziene druk 2023.

Om het werkmodel beschermjassen goed tot zijn recht te laten komen is het werken vanuit een veilige ruimte een voorwaarde. Binnen het beschermjassenmodel wordt dit de transitionele ruimte genoemd. De start van de training staat dan vooral in het teken van kennismaken, ontmoeten en werken aan veiligheid binnen de groep. Dit wordt gedaan door het uitwisselen van levens/familieverhalen d.m.v. een spel of oefening. De persoon van de professional krijgt hiermee tevens aandacht. De kracht van families en de verbinding met familieconcepten uit het basisboek, inzicht krijgen in het belang van levensfase-overgangen en de impact van migratie staan verder centraal. Na een uitleg door de trainer, tekenen deelnemers elkaars genogram en brengen dit in verband met thema's als intergenerationeel denken, steunfiguren, familiepatronen en familiecontinuïteit. Hierna volgt een uitwisseling in groepsverband.

Dag 2 van 10.00u – 17.30u

Vorbereiding

Lees Hoofdstuk 5, 6, 7 en 8 uit:

'Beschermjassen, transculturele hulp aan families', K. Tjin A Dje en I. Zwaan, Assen, van Gorcum, herziene druk 2023.

Kennismaken en oefenen met interculturele competenties.

Het model voor interculturele competenties wordt uitgebreid behandeld door eerst stil te staan bij de eigen culturele bagage en heilige huisjes d.m.v. een oefening. Het belang van kennis van de ander, het wisselen van perspectief en verborgen dimensies komen aan bod.

De kracht van families, impact van migratie en levensfaseovergangen en aspecten van diversiteit komen opnieuw aan de orde. De trainer zet een diversiteitsoefening in om een intersectionele benadering van diversiteit inzichtelijk te maken. We proberen een vertaalslag te maken naar je professionele identiteit en wat je belangrijk vindt in je werk.

Dag 3 van 10.00u – 17.30u.

Vorbereiding

Deelnemers nemen eigen casuïstiek mee.

Thema's: Krachtgericht ondersteunen in de liminele fase en verbinden d.m.v. rituelen; toepassing in de praktijk.

A.d.h.v. bespreking van casuïstiek wordt de koppeling met het onderwerp 'hernemen' gelegd. Hoe kun je mensen in een moeilijke fase helpen zich te hernemen en op zoek te gaan naar verborgen krachten/oplossingsstrategieën? We gaan terugkoppelen en op een rij zetten wat er tot nu toe is geleerd en hoe je

onderdelen van de methode Beschermjassen kunt gebruiken in de eigen beroepspraktijk. Ter afsluiting wordt op een rituele manier de inhoud en vormgeving van de training geëvalueerd en geven trainer en trainees feedback op elkaar.

Wie zijn de trainers?

De open inschrijvingstrainingen in Amsterdam worden door Kitlyn Tjin A Djie gegeven, soms samen met een co-trainer. De in-company trainingen worden gegeven door een gecertificeerde trainer Beschermjassen via Bureau Beschermjassen. Trainers Beschermjassen zijn allen ervaren professionals, werkzaam in jeugdzorg, onderwijs of het sociale domein.